

หลักประกันด้านเศรษฐกิจเพื่อวัยสูงอายุ :
ศึกษากลุ่มประชากรอายุ 40-59 ปี จังหวัดกาญจนบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

หลักประกันด้านเศรษฐกิจเพื่อวัยสูงอายุ : ศึกษาในกลุ่มประชากรอายุ 40-59 ปี จังหวัดกาญจนบุรี
FINANCIAL SECURITY FOR OLD AGE : A STUDY IN POPULATION AGED 40 -59 AT
KANCHSNABURI PROVINCE

นางสาวกัญญา อภิพรชัยสกุล 5036093 PRPR/M

ศศ.ม. (วิจัยประชากรและสังคม)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : วาทีนิ บุญชะลิกษ์, Ph.D., อภิชาติ จำรัสฤทธิรงค์, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องหลักประกันด้านเศรษฐกิจเพื่อวัยสูงอายุ ในพื้นที่เป้าหมายทางประชากรจังหวัดกาญจนบุรี เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการมีหลักประกันด้านเศรษฐกิจของกลุ่มประชากรอายุ 40 - 59 ปี ก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ 2) เพื่ออธิบายถึงลักษณะและเหตุการณ์มีหลักประกันด้านเศรษฐกิจของกลุ่มประชากรวัย 40-59 ปี และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการมีหลักประกันด้านเศรษฐกิจของกลุ่มประชากรวัย 40-59 ปี ทำการศึกษาในกลุ่มประชากรตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 40-59 ปี อาศัยอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี และอยู่ในพื้นที่เป้าหมายทางประชากร “โครงการกาญจนบุรี” ซึ่งดำเนินการ โดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล รอบที่ 4 ปี 2546 โดยมีกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 9,129 คน เป็นชายจำนวน 4,130 คน เป็นหญิงจำนวน 4,999 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมีหลักประกันด้านเศรษฐกิจใช้สถิติโคสแควส์ และสมการถดถอยโลจิสติก (Binary Logistic Regression)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 48 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพสมรส ประกอบอาชีพเกษตรกร อาศัยอยู่ในเขตชนบท สำหรับการมีหลักประกันด้านเศรษฐกิจ พบว่า เพศชายมีหลักประกันมากกว่าเพศหญิงแต่ไม่มากนัก เมื่อจำแนกตามเขตที่อยู่อาศัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อาศัยในเขตชนบทมีหลักประกันประเภทอสังหาริมทรัพย์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง สำหรับการมีหลักประกันด้านการออมเงินกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในเขตชนบทนิยมออมกับสถาบันการเงินในชุมชน ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตเมืองนิยมออมกับสถาบันการเงินทั่วไป สำหรับปัจจัยที่ส่งผลทำให้มีหลักประกันด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ ภาวะสุขภาพ รายได้ อาชีพ และเขตที่อยู่อาศัย

ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ควรมีแนวทางในการเร่งให้ความรู้แก่ประชาชนในวงกว้างถึงผลกระทบที่กำลังเกิดขึ้นเมื่อประเทศไทยกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ และหาแนวทางในการส่งเสริมการออมและการต่อยอดเพื่อสะสมความมั่งคั่ง เพื่อใช้ชีวิตอย่างมั่นคงยามสูงอายุ

คำสำคัญ : หลักประกันด้านเศรษฐกิจ / วัยก่อนสูงอายุ

**FINANCIAL SECURITY FOR OLD AGE : A STUDY IN POPULATION
AGED 40 -59 AT KANCHANABURI PROVINCE****KANYA APIPORNCHAIKUL 5036093 PRPR/M****M.A. (POPULATION AND SOCIAL RESEARCH)****THESIS ADVISORY COMMITTEE: WATHINEE BOONCHALAKSI, Ph.D.,
APHICHAT CHAMRATRITHIRONG, Ph.D.****ABSTRACT**

This study on financial security among the pre-aging population in the demographic surveillance area of Kanchanaburi province, Thailand, was designed as quantitative research. The objectives were 1) to study financial security among the population aged 40- 59 years or pre-aging group, 2) to explain characteristics and reasons for financial security among the population aged 40-59 years and 3) to find factors relating to having financial security among the pre-aging population. A total of 9,129 persons who were aged 40-59 years living in the demographic surveillance area of Kanchanaburi province or in the Kanchanaburi project 4th round 2003, conducted by the Institute for Population and Social Research, Mahidol University were the participants. Among these participants, 4,130 persons were males and 4,999 persons were females. Frequency, percentage and mean were applied to describe the participants while Chi-square and Binary logistic regression were used to test factors affecting financial security.

Results showed that the average age of the participants was 48 years. Most of them were married, held primary school degrees, worked in agricultural sectors and lived in rural areas. In regard to financial security, it was slightly higher among males compared to females. When considering their residential area, it revealed that the participants in rural areas had more real estate security (land and house) than those in urban areas. In addition, it showed that the participants in rural areas often save money at community banking institutions while in urban areas the participants tended to save money at general banking institutions. It was found that factors supporting the participants to have financial security were age, education, marital status, experiences of being a care giver for aging people, health condition, income, occupation, and residential area.

It is recommended from the research results that knowledge about impacts of an aging society on Thais' life should be widely promoted. Besides, savings for the future should be encouraged among Thais so that they will accumulate their wealth and be able to live securely when getting older.

KEY WORDS: FINANCIAL SECURITY/ PRE-AGING

108 pages